

Βρυξέλλες, 12 Ιουλίου 2022
(OR. en)

10648/22

ECOFIN 670
UEM 186
SOC 401
EMPL 272

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 10647/22

Θέμα: Εμπεριστατωμένες επισκοπήσεις του 2022 στο πλαίσιο της διαδικασίας
μακροοικονομικών ανισορροπιών
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (12 Ιουλίου 2022)

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τις
εμπεριστατωμένες επισκοπήσεις του 2022 στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών
ανισορροπιών, όπως εκδόθηκαν από το Συμβούλιο ECOFIN κατά τη σύνοδό του που
πραγματοποιήθηκε στις 12 Ιουλίου 2022.

**Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τις εμπεριστατωμένες επισκοπήσεις του 2022
στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών**

Το Συμβούλιο (ECOFIN):

1. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι η οικονομία της ΕΕ βρίσκεται σε φάση ανάκαμψης από την κρίση που προκάλεσε η COVID-19, παράλληλα όμως ότι η αβεβαιότητα συνεχίζει να είναι μεγάλη και να αυξάνεται, ιδίως λόγω της εκτίναξης των τιμών της ενέργειας και των βασικών προϊόντων και λόγω άλλων επιπτώσεων του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η πλήρης και έγκαιρη εφαρμογή του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας μέσω των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που έχουν προγραμματιστεί στα εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας είναι ζωτικής σημασίας και θα αυξήσει την ανθεκτικότητα των οικονομιών της ΕΕ, θα ενισχύσει το αναπτυξιακό δυναμικό και θα μειώσει τις μακροοικονομικές ευπάθειες.
2. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ πόσο σημαντικός είναι ο συνεχής και στενός συντονισμός των οικονομικών πολιτικών στην ΕΕ, ο οποίος περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τον εντοπισμό, την πρόληψη και τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών που εμποδίζουν την εύρυθμη λειτουργία των οικονομιών των κρατών μελών, της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης ή της οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύνολό της. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τη δημοσίευση των εμπεριστατωμένων επισκοπήσεων του 2022 στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών.
3. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι, με την ανάκαμψη που σημειώθηκε το 2021, οι μακροοικονομικές ανισορροπίες, μετά την οπισθοδρόμηση που προκάλεσε η κρίση της COVID-19, άρχισαν στο σύνολό τους να υποχωρούν εκ νέου, ωστόσο σε περιβάλλον υψηλής αβεβαιότητας. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι οι δείκτες δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ παραμένουν υψηλοί και υπερβαίνουν κατά πολύ τα προ της COVID-19 επίπεδά τους (παρά κάποια μείωση), κυρίως λόγω των επιπτώσεων της ύφεσης που προκάλεσε η πανδημία και λόγω της αναγκαίας δημόσιας στήριξης για την άμβλυνση των επιπτώσεων του κλυδωνισμού και τη στήριξη της οικονομίας. ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΥΠΟ ΣΗΜΕΙΩΣΗ την ανομοιογένεια μεταξύ των κρατών μελών σε ό,τι αφορά την εξέλιξη του ιδιωτικού χρέους. Παρότι το ιδιωτικό χρέος μειώθηκε στα περισσότερα κράτη μέλη το 2021, σε πολλές περιπτώσεις παραμένει υψηλό και πάνω από τα προ της COVID-19 επίπεδα. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η αύξηση των τιμών ασκεί πίεση στα πραγματικά εισοδήματα, γεγονός το οποίο, σε συνδυασμό με τους αυστηρότερους όρους χρηματοδότησης και τη μεταβλητότητα των συναλλαγματικών ισοτιμιών, ενδέχεται να επιβαρύνει την εξυπηρέτηση του χρέους επιχειρήσεων, νοικοκυριών και κυβερνήσεων, η οποία θα πρέπει να παρακολουθείται αυστηρότερα στο μέλλον.

4. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι εξωτερικές θέσεις έχουν αρχίσει να βελτιώνονται πάλι. Τα ελλείμματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ορισμένων χωρών που είναι καθαροί οφειλέτες με σημαντικούς διασυνοριακούς τουριστικούς τομείς μειώθηκαν κάπως, αλλά εξακολουθούν να υπερβαίνουν τα προ της COVID-19 επίπεδά τους. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι εξακολουθούν να υπάρχουν μεγάλα πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών σε ορισμένα κράτη μέλη, παρά κάποια προσωρινή μείωση κατά τη διάρκεια της πανδημίας, ενδεχομένως με διασυνοριακό αντίκτυπο. Οι περισσότερες από τις μεγάλες αρνητικές καθαρές διεθνείς επενδυτικές θέσεις άρχισαν να βελτιώνονται το 2021. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι υψηλότερες τιμές εισαγωγής ενέργειας και βασικών προϊόντων είναι πιθανό να επηρεάσουν τα ισοζύγια τρεχουσών συναλλαγών. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη στενής παρακολούθησης της αύξησης των μισθών και των εξελίξεων του πληθωρισμού που ενδέχεται να εγείρουν ανησυχίες για την ανταγωνιστικότητα, μεταξύ άλλων εντός της ζώνης του ευρώ.

5. ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΥΠΟ ΣΗΜΕΙΩΣΗ την έντονη αύξηση των τιμών των κατοικιών σε πολλά κράτη μέλη, σε ένα πλαίσιο όπου η αυξημένη ζήτηση συνοδεύεται από περιορισμένη προσφορά. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι τα νοικοκυριά και οι τράπεζες ενδέχεται να εμφανίσουν αυξημένη ευπάθεια στις προς τα κάτω διορθώσεις των τιμών των κατοικιών, ιδίως στα κράτη όπου υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις υπερτίμησης των τιμών των κατοικιών οι οποίες συνδυάζονται με υψηλό και αυξανόμενο χρέος των νοικοκυριών.

6. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την ανθεκτικότητα που επέδειξε ο τραπεζικός τομέας έναντι της πανδημίας και των επακόλουθών της, έχοντας επωφεληθεί από προηγούμενες μεταρρυθμίσεις. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η αστάθεια των κρατικών ομολόγων ενδέχεται να αποτελέσει βραχυπρόθεσμη ευπάθεια, η οποία απαιτεί στενή παρακολούθηση. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι τα κράτη μέλη με υψηλά παλαιά μη εξυπηρετούμενα δάνεια συνέχισαν να τα μειώνουν, μερικές φορές μάλιστα σημαντικά.

7. ΖΗΤΕΙ επαγρύπνηση και έγκαιρη ανάληψη πολιτικής δράσης, ανάλογα με τις ανάγκες, όσον αφορά τον καλπάζοντα πληθωρισμό, που οφείλεται κυρίως στην απότομη αύξηση των τιμών της ενέργειας και των τροφίμων, στις διαταραχές του εφοδιασμού, καθώς και στην έντονη ζήτηση, προκειμένου να προστατευθούν, στοχευμένα και προσωρινά, οι πλέον ευάλωτες ομάδες και να προληφθεί η επιδείνωση των υφιστάμενων μακροοικονομικών ανισορροπιών ή η εμφάνιση νέων. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την επείγουσα ανάγκη να αντιμετωπιστούν οι συνεχιζόμενες προκλήσεις που σχετίζονται με την ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση, στις οποίες περιλαμβάνονται η μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και η απεξάρτηση από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων από τη Ρωσία, προκειμένου να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα των οικονομιών της ΕΕ και να μειωθούν οι τρέχουσες και οι μελλοντικές μακροοικονομικές ανισορροπίες.

8. ΣΥΜΦΩΝΕΙ με την ανάλυση της Επιτροπής στις εμπεριστατωμένες επισκοπήσεις του 2022 ότι η Ιρλανδία και η Κροατία δεν αντιμετωπίζουν πλέον ανισορροπίες. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι δείκτες χρέους προς το ΑΕΠ έχουν μειωθεί σημαντικά με την πάροδο των ετών στα εν λόγω κράτη μέλη και εξακολουθούν να εμφανίζουν ισχυρή καθοδική δυναμική. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι η Ελλάδα, η Ιταλία και η Κύπρος εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν υπερβολικές ανισορροπίες. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι η Γερμανία, η Ισπανία, η Γαλλία, οι Κάτω Χώρες, η Πορτογαλία, η Ρουμανία και η Σουηδία εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν ανισορροπίες.

9. ΘΕΩΡΕΙ ότι οι εμπεριστατωμένες επισκοπήσεις του 2022 παρέχουν υψηλής ποιότητας και σφαιρική ανάλυση της κατάστασης της χώρας για κάθε κράτος μέλος υπό εξέταση. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων προκλήσεων που αντιμετωπίζει κάθε οικονομία, η Επιτροπή έχει εφαρμόσει κατάλληλα εργαλεία ανάλυσης, τα οποία συμπληρώνονται με ουσιαστικές ποιοτικές αναλύσεις. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την αυξημένη σημασία της μακρόπνοης ανάλυσης στο πλαίσιο των σημερινών μεγάλων αβεβαιοτήτων, και της αξιολόγησης των σχετικών πολιτικών. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη συνεχιζόμενη μεγάλη σημασία της αξιολόγησης των διασυννοριακών δευτερογενών επιπτώσεων.

10. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών αποτελεί κεντρική διαδικασία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. ΖΗΤΕΙ τη συνεχή εφαρμογή της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών, η οποία περιλαμβάνει στενή παρακολούθηση των υφιστάμενων και των δυνητικών νέων αναδυόμενων ανισορροπιών, με διάκριση μεταξύ κυκλικών και διαρθρωτικών παραγόντων, καθώς και την παρακολούθηση της προόδου και των αναγκών σε επίπεδο πολιτικής. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία των έγκαιρων και τακτικών ολοκληρωμένων πολυμερών επισκοπήσεων των μακροοικονομικών ανισορροπιών και την ανάγκη περαιτέρω ενσωμάτωσης των αναλύσεων ευαισθησίας προκειμένου να συνεκτιμηθεί το ταχέως μεταβαλλόμενο και απρόβλεπτο παγκόσμιο περιβάλλον. Με την επιφύλαξη της έκβασης της επανεξέτασης της οικονομικής διακυβέρνησης, ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη επιστροφής στο παραδοσιακό χρονοδιάγραμμα του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, μεταξύ άλλων με την έγκαιρη δημοσίευση των εμπεριστατωμένων επισκοπήσεων.

11. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ότι η διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών θα πρέπει να αξιοποιείται στο έπακρο και με διαφανή και συνεπή τρόπο, εξασφαλίζοντας την ανάληψη ευθύνης από τα κράτη μέλη για τη διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της ενεργοποίησης της διαδικασίας υπερβολικών ανισορροπιών, όταν κρίνεται σκόπιμο. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι, υπό τις παρούσες συνθήκες, η Επιτροπή δεν έκρινε σκόπιμο να κινήσει τη διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών. ΕΜΜΕΝΕΙ ΣΤΗΝ ΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ότι, όταν η Επιτροπή διαπιστώνει ότι ένα κράτος μέλος αντιμετωπίζει υπερβολικές ανισορροπίες, αλλά δεν προτείνει στο Συμβούλιο την κίνηση της διαδικασίας υπερβολικών ανισορροπιών, θα πρέπει σαφώς και δημοσίως να εξηγεί τους λόγους. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι το Συμβούλιο θα συζητήσει τη διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών στο πλαίσιο της επανεξέτασης της οικονομικής διακυβέρνησης.
